

De impact van de pr

Ruim de helft van alle MKB-bedrijven heeft nog geen preventiemedewerker aangesteld. Toch kan die een grote impact hebben op gezond en veilig werken.

Eveline Janse

Laten we er niet omheen draaien: een veilige en gezonde werkomgeving vraagt in veel gevallen om investeringen. Ruim de helft van de MKB-bedrijven heeft geen preventiemedewerker aangesteld. TNO deed in de afgelopen jaren onderzoek naar de oorzaken hiervan en constateerde dat er bij zowel werkgevers als preventiemedewerkers veel vragen zijn. Bijvoorbeeld over wat de taken van een preventiemedewerker zijn, hoeveel tijd er in preventie gaat zitten en wat investeren in veilig en gezond werken nu precies oplevert. Hoewel het niet zo eenvoudig is om dat uit te drukken in cijfers of geld, blijken bedrijven wel degelijk waardevolle, concrete resultaten te behalen, ook kleine MKB-bedrijven. De aanwezigheid van de preventiemedewerker blijkt onder andere de manier van werken en het bewustzijn over veilig werken te beïnvloeden. Dit draagt onder meer bij aan een hogere productiviteit, hogere medewerkerstevredenheid, minder verzuim en zelfs tot aanzienlijke premiekortingen op verzekeringen. In het interview verderop in dit artikel vertellen de directeur, de preventiemedewerker en een collega over de impact van preventie in hun organisatie.

Profiel preventiemedewerker

Een preventiemedewerker aanwijzen (tot en met 25 medewerkers mag de werkgever deze rol ook zelf invullen) is dus niet alleen een wettelijke verplichting, maar levert ook een waardevolle bijdrage aan de organisatie. Maar wat doet een preventiemedewerker dan precies? De wettelijke taken van de preventiemedewerker

kun je terugvinden in de Arbowet, maar de specifieke invulling voor het eigen bedrijf blijft voor veel werkgevers een vraagteken.

Verschillende factoren hebben invloed op het profiel van de preventiemedewerker in een specifiek bedrijf. Denk bijvoorbeeld aan het type risico's, het aantal medewerkers en de huidige staat van het arbobeleid. Als er een RI&E (risico-inventarisatie en -evaluatie) is uitgevoerd, zal hieruit een eerste idee voor het profiel van de preventiemedewerker ontstaan. In veel gevallen is er echter nog geen RI&E en is dit juist een van de eerste zaken die de toekomstige preventiemedewerker moet oppakken.

Om werkgevers te helpen een beter beeld te krijgen van de taken en benodigde competenties, ontwikkelde TNO het Profiel voor Preventiemedewerkers (zie kader). Aan de hand van bedrijfsomvang, branche en belangrijkste risico's volgt een indicatie van het profiel van de preventiemedewerker voor jouw bedrijf en de tijd die nodig is om de taken goed uit te kunnen voeren.

Preventiemedewerker, en nu?

Als je als preventiemedewerker bent aangewezen, waar begin je dan? En hoe zorg je dat veilig en gezond werken zich niet tot jouw persoon beperkt, maar een integraal onderdeel gaat vormen van het complete werkproces? Preventiemedewerkers zijn niet verplicht om een opleiding te volgen en vervullen deze rol meestal naast hun normale functie. Niet zo

vreemd dus dat veel preventiemedewerkers niet goed weten waar ze moeten beginnen, wat hun taken precies zijn en waar ze met vragen terecht kunnen. Er is gelukkig veel informatie beschikbaar. In de Snelstartgids voor Preventiemedewerkers (zie kader) is deze informatie samengevat in concrete stappen met praktische tips en checklists, met verwijzingen naar handige websites en tools.

De praktijk

TNO interviewde MKB-bedrijven met de vraag wat investeren in veilig en gezond werken hun oplevert. Vier concrete praktijkvoorbeelden uit verschillende branches (zie kader) laten de toegevoegde waarde zien in deze vier MKB-bedrijven, inclusief concrete resultaten. Hieronder het interview met CRM Trucks & Trailers BV.

CRM Truck & Trailers BV is één van de grootste handelaren van gebruikte transportmiddelen in Europa. Werkzaamheden omvatten het lassen, slijpen, spuiten en transporteren van zwaar materiaal. Het bedrijf is opgericht in 1974 en heeft 18 medewerkers in dienst. Sinds 2013 is Esther Zweerts als preventiemedewerker aangesteld. Dit heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- minder ziekteverzuim;
- stijging medewerkerstevredenheid;
- minder schades en een lagere verzekeringspremie;
- hogere kwaliteit en productiviteit.

Ton van der Burg, mede-directeur: "Esther interesseerde zich altijd al voor preventie en ze is onbevangen en onpartijdig. Dat heb je nodig; iedereen moet zich goed en veilig voelen, zodat het prettig werken is. Met de aanstelling van de preventiemedewerker verwacht je dat het beter wordt. Terugloop van het ziekteverzuim was geen specifieke doelstelling, maar ik verwachtte het wel. Het onderbuikgevoel dat het beter gaat, is bevestigd: alles is schoner, beter geor-

eventiemedewerker

Ton van der Burg, mede-directeur, over de rol van de preventiemedewerker: "Veiligheid en sneller werken zijn met elkaar verbonden."

Esther Zweerts, preventiemedewerker: "Ik heb het vertrouwen van zowel het personeel als van de directie."

Arjan Nuijens, chef werkplaats, over de rol van de preventiemedewerker: "Als we niet iemand als Esther hadden, dan zou het een rommeltje worden."

dend en overzichtelijker geworden. Daardoor wordt er ook beter en sneller gewerkt. Omdat het er bij ons zo goed uitziet, is zelfs de verzekeringspremie verlaagd."

"Er valt wat te winnen als je het goed doet. We zijn nu preventief bezig. Er zijn minder calamiteiten, minder schades en er is een lager ziekteverzuim en daardoor een lagere verzekeringspremie. Ook belangrijk: de medewerkerstevredenheid is verbeterd."

Esther Zweerts, preventiemedewerker: "Als preventiemedewerker zit je tussen de directie en het personeel in en dat is best lastig. Nu weet ik beter hoe ik het moet aanpakken als ik iets voor elkaar wil krijgen. De medewerkers weten dat ook. Als ik mijn wens maar goed beargumenteer en duidelijke oplossingen aandraag, lukt het meestal."

"Als preventiemedewerker moet je assertief zijn, feeling met de werkzaamheden hebben, alles in de gaten houden en goed luisteren. Mensen praten over dingen en ik zorg dat ik erbij ben, ook in alle pauzes. Zo hoor ik heel veel van wat er speelt. Het is meer dan alleen

maar naar veiligheidseisen kijken. Er is geen standaardprotocol dat je in kunt zetten."

"Er is nu veel minder ziekteverzuim. Bovendien moet iedereen tot zijn 67ste door, dus je moet rekening houden met je eigen gezondheid en die van een collega. Zorg dat iemand dat in de gaten houdt. Uiteindelijk levert dat meer productiviteit op. Mensen zijn gelukkiger en kunnen daardoor veiliger en productiever werken."

Arjan Nuijens, chef werkplaats: "Esther loopt af en toe door de werkplaats en spreekt ons aan als ze iets ziet wat niet in orde is. Ze zorgt ervoor dat veilig werken echt gebeurt, onderdeel is van het werk. Ze is een pitbull die zich ergens in vastbijt: van de keuring van de brandslang tot het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen. Directeuren slaan soms het liefst een jaartje over, maar Esther zegt dan dat het ook voor de verzekering nodig is om ieder jaar alles te checken."

"De sociale controle is hier hoog. Dingen kunnen makkelijk besproken worden tijdens de lunch of vrijdagmiddagborrel. Daarvoor hoeven we geen aparte vergaderingen te beleggen. De

'Mensen praten in de pauzes en ik zorg **dat ik erbij ben**'

baas eet ook zijn kop soep in de kantine en voelt zich niet boven ons staan.

Als we niet iemand als Esther hadden, dan zou het een rommeltje worden. Dan zou iedereen maar zijn eigen gang gaan en de regels meer aan zijn laars lappen. Terwijl veiligheid juist zo belangrijk is. Want je hebt er niets aan als er ongelukken gebeuren." ➡

LINKS HULPMIDDELEN

- Meer praktijkvoorbeelden: www.depraktijk.inpreventie.nl
- Snelstartgids voor preventiemedewerkers: www.inpreventie.nl/snelstartgids
- Profiel preventiemedewerkers: www.profiel.inpreventie.nl